Μάριου Ποντίκα: ***Ο δολοφόνος του Λαΐου και τα κοράκια***
Θέατρο Στοά

Ο Μάριος Ποντίκας, στο καινούργιο έργο του, εγγράφει τον οιδιπόδειο μύθο στην οπτική του 21ου αιώνα.

Ο νέος Οιδίπους του είναι ο κανείς, ο τυχαίος, ο ανεύθυνος, δηλαδή ο μέσος άνθρωπος, ο οποίος ωστόσο είναι καταδικασμένος εσαεί να εκπροσωπεί το «ολέθριο» ανθρώπινο γένος. Ο Οιδίποδας που πάντα θα σκοτώνει τον Λάιο, μόνο που πλέον δεν είναι διόλου πρόθυμος να αναλάβει το κόστος της πράξης του. Μεταθέτει τη δικαιοδοσία της έρευνας στους «ειδικούς» και νίπτει τας χείρας του, καθώς δεν επαίρεται καν για την ανακάλυψη μιας ταυτότητας, αφού απαντά το αέναο ερώτημα της Σφίγγας αφημένος στην τυχαιότητα της στιγμής, έχοντας πλήρη επίγνωση του νηπιώδους χαρακτήρα του.

Αυτός ο σημερινός Οιδίποδας στερείται παντελώς της θείας αφέλειας με την οποία ο αρχέτυπος προσέρχεται στη γνώση και καταστρέφεται από την αυτογνωσία. Αντί για «φαρμακός» δεν είναι παρά αποδιοπομπαίος τράγος, αυτοοικτιρόμενος για μια μοίρα που τη συμπεραίνει από δεδομένα εξωτερικά. Το ποιος είναι προκύπτει από τα πράγματα κι ο ίδιος είναι ελάχιστος για να την αναλάβει. Ο Οιδίποδας του Ποντίκα δεν υπάρχει περίπτωση να βρεθεί στον Κολωνό· δεν είναι θείο εργαλείο, «ανιδιοτελής και ανίδεος»· είναι μονάχα αγνοών και περίτρομος.

Στον αντίποδα της δικής του ανθρώπινης ανευθυνότητας, της ανευθυνότητας που εκπροσωπεί το ανθρώπινο γένος, μια γυναίκα μεταμορφωμένη σε άνθρωπο θα αναλάβει την ευθύνη για το γένος των κοράκων, των ορνέων που πάντοτε θα πετούν πάνω από το πτώμα του Ετεοκλή και θα ενσαρκωθεί τον κρυπτικό λόγο του Τειρεσία, ανδρόγυνου και οιωνοσκόπου για να αποδώσει τα του ανθρώπου τω ανθρώπω.

Η σύλληψη του Ποντίκα είναι ερεθιστική, η γραφή του καίρια και ο λόγος του υψηλός χωρίς να απολήγει ανοίκειος. Κάποιοι πλατειασμοί και ανακυκλώσεις στο δεύτερο μέρος που επικεντρώνεται στον γυναικείο μονόλογο θεραπεύτηκαν πλήρως στην παράσταση της Στοάς από την υψηλή κλάση της Λήδας Πρωτοψάλτη, η οποία απογείωσε υποκριτικά το πλάσμα που μετέχει δύο υποστάσεων συλλαμβάνοντας τα καίρια στοιχεία του και αξιοποιώντας ακόμη και τις αδυναμίες του.

Ο Γιάννης Αναστασάκης οργάνωσε λιτά και ουσιαστικά την παράλληλη έκθεση, καθώς και την απρόσμενη συνάντηση στο πεδίο του σοφόκλειου λόγου· ίσως μόνο η τελική έξοδος της Κορακίνας με μια παραδοσιακή λύση που υπερτόνιζε τη θεατρικότητα θα μπορούσε να χρεωθεί σ' ένα κάπως παλαιού ύφους θέατρο. Ο Γιώργος Πάτσας δημιούργησε ένα σκηνικό σκληρό, αλλά οικείο και έντυσε την παράσταση λειτουργικά.

Ο Θανάσης Παπαγεωργίου δημιούργησε έναν από τους καλύτερους ρόλους του. Παρέπεμπε στον Σοφοκλή υποδορίως και δικαίωνε μ' ένα βάθος ανθρωπιάς και κοινής μοίρας μια μορφή η οποία χρεώνεται βάρη που αισθάνεται ανοίκεια.

Η παρουσία της Μαρίας Παπαστεφανάκη και όλως ιδιαιτέρως της Εύας Καμινάρη στους βωβούς ρόλους –Ισμήνη και Αντιγόνη αντίστοιχα- δικαιώνει τις καλές ηθοποιούς και το ήθος ενός θιάσου του οποίου τα μέλη έχουν υπηρετήσει επί τριάντα χρόνια το θέατρο καταθέτοντας σοβαρότητα και τάλαντο από προβεβλημένες ή μη θέσεις.